

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА ТУРИСТИЧНА: ПРОГРАМА

Освітня програма «Середня освіта (Фізична культура)»

другого (магістерського) рівня

Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики фізичної культури
Протокол № 1 від “30” серпня 2021 р.

Івано-Франківськ – 2021

I. Мета і завдання виробничої практики

Метою виробничої туристичної практики є засвоєння студентами передових сучасних форм, технологій проектування та реалізації туристично-краєзнавчих заходів в центрах туризму учнівської молоді.

II. Завдання практики

1. Ознайомлення студентів з діяльністю Обласного державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді та його філій, а також Обласної федерації спортивного туризму;
2. Засвоєння на практиці набуття знань з організаційного, нормативного і адміністративного регламентування туристично-краєзнавчої роботи з учнівською молоддю, формування навиків і вмінь застосування теоретичних знань у практичній діяльності;
3. Закріплення умінь студентів планувати та здійснювати туристично-краєзнавчі заходи з школярами (екскурсії, походи, змагання, конкурси, вікторини);
4. Вироблення навиків розробки одно- і багатоденних туристичних походів, складання схем пішохідних, водних, велосипедних та лижних маршрутів у відповідності до вікових особливостей школярів.

Компетентності

ІК Здатність компетентно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері освіти, зокрема, фізичної культури або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю педагогічних умов та вимог організації освітнього процесу

ЗК-2 Здатність діяти в нестандартних ситуаціях, адаптуватися до нових ситуацій, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення

ЗК-4 Здатність впливати на формування цілей команди, діяти на її соціально-психологічний клімат в потрібному для досягнення мети напрямі

ЗК-7 Готовність особистим прикладом позитивно впливати на оточуючих з точки зору дотримання норм і рекомендацій здорового способу життя

ФК-1 Володіння високим рівнем знань у сфері фізичної культури та рекреаційно-оздоровчої діяльності (з новітніми теоріями, інтерпретаціями, методами і технологіями)

ФК-5 Здатність налагоджувати зв'язки з особами, залученими до педагогічного, рекреаційно-оздоровчого та організаційно-управлінського процесів, з метою підвищення його ефективності

ФК-9 Здатність здійснювати проектування освітньої, рекреаційно-оздоровчої, науково-дослідницької, організаційно-управлінської та культурно-просвітницької діяльності

ФК-11 Здатність розробляти цільові програми розвитку фізичної культури та туризму на різних рівнях з урахуванням природних і економічних особливостей регіону

ФК-13 Здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці

Програмні результати навчання

ПРН-1 Знати та розуміти закони та методи міжособистісних комунікацій, норми толерантності, ділових комунікацій у професійній сфері, ефективної праці в колективі, адаптивності

ПРН-3 Знати психолого-педагогічні основи організації освітнього процесу у закладах загальної середньої та вищої освіти, нормативно-правове забезпечення професійної діяльності у фізичній культурі

ПРН-8 Вміти застосовувати сучасні методики та технології організації освітньої діяльності, діагностики та оцінювання якості освітнього процесу в сфері фізичної культури та вносити в нього відповідні корективи

ПРН-10 Вміти розробляти навчальну документацію та методичні посібники з дисциплін галузі фізичної культури відповідно до специфіки навчального закладу і контингенту

ПРН-11 Вміти розробляти індивідуальні оздоровчо-рекреаційні програми для різного контингенту осіб та аналізувати їх ефективність, вносити в них відповідні корективи

ПРН-12 Вміти надавати консультації з практичних питань організації здорового способу життя, розвитку фізичних якостей, вивчення та вдосконалення життєво важливих рухових навичок та навичок самоконтролю, загартування

ПРН-14 Вміти забезпечувати охорону життя і здоров'я учнівської та студентської молоді у навчально-виховному процесі та позашкільній діяльності

ПРН-16 Вміти формувати освітнє середовище і використовувати професійні знання і вміння в реалізації завдань інноваційної освітньої політики у фізичній культурі

III. Організація і проведення практики

У відповідності до навчального плану термін практики для студентів V курсу визначений у відповідності до розпорядження.

Загальне керівництво практикою здійснює факультетський керівник.

Фахове керівництво здійснюють методисти - викладачі кафедри ТМФКС та керівники всіх баз практики - працівники центру туризму і краєзнавства учнівської молоді.

Для ефективної роботи під час практики студенти поділяються на підгрупи, які працюють на визначених для них об'єктах практики.

IV. Обов'язки фахових методистів

Факультетський керівник

1. Здійснює загальне керівництво практикою.
2. Розподіляє студентів за базами практики.
3. Контролює виконання завдань практики.
4. Надає методичну допомогу і перевіряє звітну документацію студентів.

Методисти кафедри:

1. Здійснюють організацію та управління виробничою практикою студентів на визначених базах.
2. Контролюють виконання завдань практики та надають методичну допомогу студентам.
3. У співпраці з керівниками всіх баз практики оцінює роботу студента-практиканта.
4. Приймають захист результатів практики та перевіряють звітну документацію студента.
5. Готують звіт та інформують про результати роботи підгрупи на підсумковій конференції.

Керівник бази практики:

1. Здійснює облік роботи та виконання практикантами завдань виробничої практики.
2. Надає постійну практичну і методичну допомогу студентам-практикантам для виконання завдань практики.
3. Оцінює результати роботи студентів-практикантів.
4. Бере участь у підготовці характеристики діяльності студентів у період виробничої практики.

V. Зміст навчальних завдань практики

№ п/п	Завдання	Звітна документація
I.	Ознайомлення з базою практики	
1.1.	Вступна бесіда з керівником ОДЦТКУМ, заступником та завідділами. Ознайомлення із змістом і формами діяльності бази практики.	Запис у щоденнику
1.2.	Засвоїти сутність нормативно-правового забезпечення туристично-краєзнавчої роботи зі школярами.	Виявлення основних документів
1.3.	Вивчити основні документи щодо діяльності ОДЦТКУМ (статут, положення, програми, звіти).	Конспект основних документів
	Ознайомитись зі структурою та функціональними обов'язками співробітників ОДЦТКУМ.	Зробити запис виконання роботи
II.	Організаційна робота	

2.1.	Вивчити та проаналізувати систему планування туристично-краєзнавчої роботи зі школярами.	Аналіз плану роботи
2.2.	Засвоїти технологію туристично-краєзнавчої роботи зі школярами.	Зробити запис виконання роботи
2.3.	Навчитися складати звіт про проведені туристично-краєзнавчі заходи.	Зробити запис виконання роботи
Ш.	Виробнича діяльність	
3.1.	Організувати роботу туристично-краєзнавчого гуртка.	Відмітити у щоденнику
3.2.	Провести туристично-краєзнавчий захід (вікторину, конкурс, вечір, екскурсію, похід, змагання).	Підготувати сценарій,
3.4.	Засвоїти правила та методичку суддівства змагань з туризму у відповідності до положення.	Правила про змагання
3.5.	Підготувати методичну розробку проведення екскурсій.	Опис екскурсій

Система оцінювання

Накопичування балів	
Види роботи	Максимальна кількість балів
Знання змісту і форм діяльності бази практики.	5
Знання сутності нормативно-правового забезпечення туристично-краєзнавчої роботи зі школярами.	5
Знання основних нормативних документів щодо діяльності ОДЦТКУМ (статут, положення, програми, звіти).	5
Знання структури та функціональних обов'язків співробітників ОДЦТКУМ.	5
Аналіз плану туристично-краєзнавчої роботи зі школярами.	5
Методика проведення туристично-краєзнавчого заходу	30
Методика суддівства змагань з туризму у відповідності до положення.	20
Методична розробка проведення екскурсій	15
Письмовий звіт	5
Захист практики	5
Максимальна кількість балів	100

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною

програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

VI. Вимоги до оформлення звітної документації студентської практики

1. Індивідуальний план роботи практиканта - основний документ планування і одночасно обліку виконаної роботи за весь період практики. Індивідуальний план складається у перший день перебування групи на об'єкті практики. Після знайомства з ним, узгоджується з методистом від бази практики та затверджується методистом від університету.

Індивідуальний план складається практикантом. Він повинен включати в себе завдання, передбачені програмою практики, орієнтовну кількість годин на їх виконання та відмітку про виконання, яку робить методист.

Навчальні й виробничі завдання записуються в індивідуальний план з врахуванням специфіки та поточної роботи бази практики і можуть бути змінені або максимально наближені до конкретних ситуацій (за основу береться типовий примірник індивідуального плану).

Він має містити інформацію про виконані кожного дня завдання та кількість годин роботи. Тут також фіксується інформація про їх виконання. Методист робить відмітку про виконання роботи за умови фіксації змісту діяльності у робочих записах.

2. Звіт про роботу практиканта є узагальнюючим документом. Основу звіту складають робочі записи, які узагальнюють всі види діяльності студента під час практики. Він формується на основі індивідуального плану і несе інформацію про виконання всіх завдань практики.

VII. Вимоги до складання характеристики

Характеристика студента-практиканта складається з врахуванням такої інформації:

- загальна відомість про студента: прізвище, ім'я, по батькові, група, курс, факультет, терміни проходження практики;
- характеристика діяльності у період практики: трудова дисципліна, конкретна інформація про виконану роботу, рівень теоретичної підготовки, рівень виконання практичних завдань;
- ставлення студента до визначених обов'язків, оцінка організаторських здібностей, управлінських навичок;

- підсумкова оцінка за практику.

Характеристика складається методистом, підписується керівниками від університету і бази практики, завіреною печаткою бази практики.

VIII. Перелік документів, які повинен представити студент-практикант на захисті підсумків практики

1. Індивідуальний план роботи (Додаток № 1).
2. Щоденник (Додаток №2).
3. Звіт про виконану роботу за період практики.
4. Проект туристично-краєзнавчого заходу.
5. Характеристика про виробничу діяльність під час практики.

Література

Основна

1. Богатов А.О. Організація спортивно-оздоровчого туризму. Навчальний посібник. Одеса: ПНПУ ім. К.Д. Ушинського, 2013. 114 с.
2. Кляп М.П., Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму: навчальний посібник. Київ : Знання, 2011. 334 с.
3. Луцький Я., Луцький В. Основи шкільного туризму. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2008. 138 с.
4. Мозолев О. М. Організація молодіжного спортивно-оздоровчого туризму: навчальний посібник. Хмельницький: Вид-во: ХГПА, 2020. 155 с.
5. Паньків Н. М. Туристичне ресурсознавство. Львів: Український бестселер, 2011. 238 с.
6. Мулик К.В. Спортивно-оздоровчий туризм в системі фізичного виховання школярів і студентів: монографія. Х.: ФОП Бровін А.В., 2015. 418 с.

Додаткова

1. Федорченко В.К. Правове регулювання туристичної діяльності. К.: Юріком Інтер, 2012. 640 с.
2. Грабовський Ю.А. Скалій., О.В., Скалій Т.В. Туризм як явище громадського життя: Навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. 304 с. Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/453464/>
3. Данелюк А.К., Стратійчук Н.А. Гігієна туристичних походів і навчально-тренувальних занять : Методичні рекомендації. Чернівці: Рута, 2003. 55 с.
4. Лугова О.І., ред. Туристичні ресурси України. К.: Інститут туризму федерації профспілок України, 2016. 352 с.
5. Колотуха О.В., Щербатюк Н.І. Організація краєзнавчо-туристської діяльності: Навчальний посібник. Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2012. 186 с.
6. Сварник М., Грибальський Я. та ін. Посібник з активного відпочинку та туризму для неповносправних. Львів : Товариство «Зелений Хрест», 2015. 150 с.
7. Луцький Я.В. Туризм для всіх. Івано-Франківськ: ЛІК, 1996. 142 с.
8. Луцький Я.В., Косило М. Ю. Туристично-краєзнавча робота в школі. Івано-Франківськ: ЛІК, 1994. 80 с.
9. Інноваційні технології в туризмі: Навчальний посібник / укл. А. Гуцол. Северодонецьк: ПП «Поліграф-Сервіс», 2015. 343 с.
10. Явкін В.Г., Руденко В.П., Король О.Д. та ін. Розвиток екстремальних різновидів спортивно-оздоровчого туризму: Підручник [Електронний ресурс]. Чернівці: Рута, 2006. 260 с. Режим доступу: <http://buklib.net/books/32497/>

Нормативні документи

1. Закон України Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді України від 05.02.1993 № 2998-ХІІ // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2998-12>
2. Закон України Про туризм від 15.09.1995 № 324/95-ВР // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=324%2F95-%E2%F0>
3. Закон України Про фізичну культуру і спорт від 24.12.1993 № 3808-ХІІ // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>

4. Правила проведення туристських подорожей з учнівською і студентською молоддю України. Наказ Міносвіти України N 237 від 24.03.2006р // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0660-06>.
5. [Наказ МОН від 02.10.2014 № 1124 "Про затвердження нормативно-правових актів, які регламентують порядок організації туристсько-краєзнавчої роботи", зареєстрований у Мінюсті 27.10.2014 за № 1340/26117](#)
6. Технічний регламент проведення змагань з пішохідного туризму в редакції 2021 р. <https://www.poltavatourcenter.pl.ua/images/documents/tourizm/baza-norm/tekhn-reglament-zminy-2021.pdf>
7. Цілі сталого розвитку 2016–2030 [Електронний ресурс] / ООН. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>.
- 8.

Інформаційні ресурси

1. Перелік класифікованих туристських спортивних маршрутів України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://gua.convdocs.org/docs/1311/index-6488.html>.
2. Презентація «Спортивний туризм» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gdz4you.com/prezentacii/prezentacii-drugie/9454-prezentaciya-na-temu-sportyvnyy-turyzm.html>.
3. Спортивний туризм [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://travelluxtour.info/vidy-turizma/sportivnyi-turizm/>.
4. Федерація спортивного туризму України. URL : <http://www.fstu.org.ua/>

Додаток №1

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури

"Погоджено"

“Затверджую"

методист від бази практики

методист факультету

Індивідуальний план студента-практиканта

Термін практики з по 202 р.

База практики

№ п/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.	Ознайомлення з базою практики		
1.1	Ознайомитися з структурою та особливостями діяльності бази практики.		
1.2	Нормативно-правове забезпечення туристично-краєзнавчої роботи. Законспектувати основні положення законодавства України, що стосується управління у сфері дитячого туризму.		
1.3	Вивчити основні положення документів організаційного регламентування: статут, положення про діяльність ОДЦТКУМ, його філій, інше.		
2.	Організаційна робота		
2.1	Вивчити та проаналізувати планові документи роботи на об'єкті практики та його структурних підрозділах:		
2.2	Організація пошуково-експедиційної роботи.		
2.3	Оформлення облікових документів		
3.	Виробнича діяльність		
3.1	Організація роботи туристично-краєзнавчих гуртків.		
3.2	Організація і проведення туристично-краєзнавчих вечорів.		
3.3	Підготовка та методика проведення екскурсій.		
3.4	Організація, проведення та методика суддівства змагань та туристичних зльотів.		
3.5	Підготовка та проведення походів вихідного дня та багатоденних туристичних подорожей.		
	Всього годин:		

Щоденник роботи практиканта

База практики

Термін практики.....

Методист факультету

__202__ р.

Дні тижня	№ п/п	Зміст роботи	Кількість часу, протягом якого виконується. Робота	Відмітка про виконання (методистом від бази практики)
Понеділок				
Вівторок				
Середа				
Четвер				
П'ятниця				

На кожен вид діяльності студента планується необхідна кількість годин.
Сумарна кількість годин студента-практиканта щоденно має становити 6 год.